

Europejska Agencja Kolejowa w świetle IV pakietu kolejowego Unii Europejskiej

Dr Michał Będkowski-Kozioł, LL.M.Eur.Int. (Dresden)

Katedra Publicznego Prawa Gospodarczego, WPiA UKSW

Partner, Kancelaria Kocharński Zięba i Partnerzy Sp.j.

IV pakiet kolejowy UE (I)

- **CEL: usunięcie barier administracyjnych i technicznych w rozwoju jednolitego europejskiego obszaru kolejowego**
 - **ustanowienie wspólnego podejścia do przepisów o bezpieczeństwie i interoperacyjności**
 - **obniżenie kosztów administracyjnych i przyspieszenie procedur w obszarze standaryzacji i certyfikacji technicznej**
 - **zapobieganie ukrytej dyskryminacji**

IV pakiet kolejowy UE (II)

- **FILAR TECHNICZNY:**

1. Wniosek dot. nowego rozporządzenia o Agencji Kolejowej Unii Europejskiej – 2013/0014(COD)
2. Wniosek dot. nowej dyrektywy ws. interoperacyjności kolei – 2013/0015(COD)
3. Wniosek dot. nowej dyrektywy ws. bezpieczeństwa kolei – 2013/0016(COD)

- **FILAR RYNKOWY:**

1. Wniosek ws. rozporządzenia zmieniającego w odniesieniu do otwarcia rynku krajowych usług kolejowych transportu pasażerskiego – 2013/0028(COD)
2. Wniosek ws. dyrektywy zmieniającej dyrektywę ws. utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego – 2013/0029(COD)
3. Wniosek ws. rozporządzenia uchylającego rozporządzenie ws. wspólnych zasad normalizujących rachunkowość przedsiębiorstw kolejowych – 2013/0013(COD)

Agencja w systemie instytucjonalnym UE

- decentralizacja vs. centralizacja
- fachowość → neutralność → wiarygodność
- kontrowersje:
 - Doktryna *Meroni / Romano*
 - ETS: wyrok *Short selling* – art. 114 TFUE jako wystarczająca podstawa powoływania agencji UE – paradygmat rynku wewnętrznego
 - nierozstrzygnięty spór o granice delegowania uprawnień na agencje UE

Europejska Agencja Kolejowa → Agencja Kolejowa Unii Europejskiej

- Szczególna podstawa prawna utworzenia – art. 91 TFUE
- Agencja jako odpowiedź na „paradoks liberalizacji” rynku transportu kolejowego w UE:
 - odmienne standardy techniczne = segmentacja rynku
- Agencja jako element unijnej „sieci” organów regulacyjnych i podmiotów odpowiedzialnych za kwestie interoperacyjności i bezpieczeństwa kolei

Cele IV pakietu kolejowego w odniesieniu do Agencji

- **Biała Księga z 2011 r. „Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu”:**
 - 1. wprowadzenie jednolitej autoryzacji typu pojazdu oraz jednolitego świadectwa bezpieczeństwa przedsiębiorstwa kolejowego poprzez wzmocnienie roli Europejskiej Agencji Kolejowej, oraz**
 - 2. zwiększenie roli Europejskiej Agencji Kolejowej w dziedzinie bezpieczeństwa kolei, w szczególności jej nadzoru nad krajowymi środkami bezpieczeństwa podejmowanymi przez krajowe organy bezpieczeństwa oraz ich stopniową harmonizacją**

Przebieg procesu legislacyjnego

- Styczeń 2013 r. – przedłożenie wniosków legislacyjnych przez KE
- Luty 2014 r. – przyjęcia stanowiska przez Parlament Europejski
- Czerwiec 2013 r. – październik 2015 r. – uzgodnienie stanowiska („podejście ogólne”) przez Radę
- 19 kwietnia 2016 r. – porozumienie międzyinstytucjonalne między Parlamentem i Radą
- Co dalej?
 - Zatwierdzenie przez państwa członkowskie i PE
 - Formalne przyjęcie przez PE i Radę – jesień 2016 r.

Nowe zadania i kompetencje Agencji (I)

- wydawanie zezwoleń na wprowadzenie do obrotu pojazdów kolejowych oraz typów pojazdów kolejowych
- wydawanie zezwoleń na dopuszczenie do eksploatacji przytorowych podsystemów „sterowanie”
- wydawanie certyfikatów bezpieczeństwa
- wzmocniona kontrola nad organami krajowymi
- rozszerzony zakres uprawnień w odniesieniu do przepisów krajowych
- nowe źródła dochodów budżetowych (honoraria i opłaty)
- ustanowienie Komisji Odwoławczej w związku z nowymi kompetencjami decyzyjnymi Agencji

Zmiany w zakresie struktury Agencji

- **DOTYCHCZAS:**
 - Dyrektor wykonawczy
 - Rada Administracyjna

- **WG PROJEKTU:**
 - Dyrektor wykonawczy
 - Zarząd – kompetencje dotychczasowej Rady Administracyjnej
 - Rada Wykonawcza – organ wspierający i doradczy Zarządu
 - Komisja Odwoławcza

- ❖ realizacja wytycznych określonych we wspólnym oświadczeniu Komisji, Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zdecentralizowanych agencji oraz wspólnego podejścia z 2012 r.

Dziękuję za uwagę!

Dr Michał Będkowski-Kozioł, LL.M.Eur.Int. (Dresden)

E-mail: m.bedkowski.koziol@uksw.edu.pl

m.bedkowski-koziol@kochanski.pl

Tel.kom. +48 833 323 477